

Justitiedepartementet

Myndigheten för handikappolitisk
samordning
Arenavägen 63
121 77 Johanneshov

Uppdrag till Myndigheten för handikappolitisk samordning att genomföra en studie av tillgängligheten till röstningsmottagningsställen under de allmänna valen 2014

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Myndigheten för handikappolitisk samordning (Handisam) att genomföra en studie av tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning till röstningsmottagningsställen. Handisam ska undersöka tillgängligheten till vallokaler och röstningslokaler för förtidsröstning under Europaparlamentsvalet och de nationella allmänna valen 2014. I uppdraget ingår att analysera effekterna av de ändringar i vallagen (2005:837) som träder i kraft den 28 januari 2014 och som innebär att kraven på tillgänglighet till val- och röstningslokaler skärps. Handisam ska bedöma om tillgängligheten till val- och röstningslokaler säkerställer möjligheten till full delaktighet i de allmänna valen. I uppdraget ingår även att undersöka behovet av ytterligare åtgärder för att förenkla röstningsförfarandet och förbättra tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning.

Handisam ska genomföra uppdraget i samråd med relevanta funktionshinderorganisationer i Sverige.

Handisam får för uppdragets genomförande använda 700 000 kronor under 2014. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 1, anslaget 6:1, anslagspost 11 Demokrati – del till Kammarkollegiet. Medlen utbetalas engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet senast den 1 september 2014.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Justitiedepartementet) senast den 15 december 2014. En ekonomisk redovisning ska lämnas till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2015. Vid samma tidpunkt ska även

medel som inte har utnyttjats återbetalas till Kammarkollegiet. Rekvisition, återbetalning och ekonomisk redovisning ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Skälen för regeringens beslut

Regeringen anser att alla väljare ska ges så likartade förutsättningar som möjligt att utnyttja sin rösträtt i allmänna val. Tillgängligheten till röstmottagningsställen – både vallokaler och röstningslokaler för förtidsrösning – är en grundförutsättning för väljarnas möjligheter att utöva rösträtten. Ett av målen för regeringens funktionshinderspolitik är att samhället ska utformas så att människor med funktionsnedsättning i alla åldrar ska bli fullt delaktiga i samhället. Det är därför av grundläggande betydelse att val- och röstningslokaler är anpassade så att alla väljare har lika tillgång till dem, oavsett funktionsförmåga.

Enligt vallagen har varje kommun ansvar för att se till att det i kommunen finns lämpliga lokaler som kan användas som röstmottagningsställen. Kommunerna måste vidta alla rimliga ansträngningar för att tillhandahålla val- och röstningslokaler som är tillgängliga för alla väljare (prop. 2004/05:163 s. 72). Vid tidigare val har kommunerna kunnat ansöka om dispens om det funnits särskilda skäl att använda en lokal som inte uppfyller kraven på tillgänglighet. Vid valet 2010 skedde det i 17 fall (se erfarenhetsrapporten *Erfarenheter från valen den 19 september 2010*, Valmyndigheten 2011). Den 28 januari 2014 trädde lagändringar i kraft som innebär att den hittills gällande möjligheten till dispens som finns för kommuner att använda lokaler som inte uppfyller kraven på tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning tas bort. Syftet med lagändringarna är att underlätta deltagande i allmänna val för personer med funktionsnedsättning (se prop. 2013/14:37). Den nya regleringen kommer följaktligen att börja tillämpas under valåret 2014.

Regeringen anser att en studie behövs för att förbättra kunskapsunderlaget om deltagande i allmänna val för personer med funktionsnedsättning. En studie är viktig för att följa upp konsekvenserna av lagändringarna och för att öka kunskapen om tillgängligheten till röstmottagningsställen. Denna kunskap bör ligga till grund för bedömning av behovet av eventuella ytterligare åtgärder på området.

På regeringens vägnar

Birgitta Ohlsson

Paula Blomqvist

Kopia till:

Statsrådsberedningen/SAM

Justitiedepartementet/L6

Socialdepartementet/FST ÄFG

Finansdepartementet/BA/KSÄ K

Utbildningsdepartementet/UC

Arbetsmarknadsdepartementet/DISK

Kammarkollegiet

Handikappförbunden (HSO)

Lika Unika

Nätverket Unga för tillgänglighet (NUFT)